

Muzeum Polskich Formacji Granicznych

<https://muzeumsg.strazgraniczna.pl/muz/formacje-ochrony-granic/biografie/1918-1939/kadra/k-k/stefan-konarski/9568,Stefan-Konarski.html>
2024-07-16, 14:38

kpt. piech. (mjr piech.) **Stefan Konarski**. Urodzony 2 IX 1894 w Lublinie, syn Stefana i Marii z Grzechotowskich. Ukończył 8 klas Gimnazjum Konopczyńskiego w Warszawie, maturę złożył w 1913. W okresie szkolnym należał do Koła Młodzieży Polskiej, wziął udział w strajku szkolnym w 1905, odznaczony został później odznaką honorową „Za walkę o szkołę polską”. 1 II 1915 wstąpił ochotniczo do Legionu Puławskiego. Walczył na froncie przeciwko Niemcom w plutonie łączn. 4 komp. jako dca patrolu telefonicznego. Wziął udział w bitwie pod Pakosławiem. W stopniu kpr. został odkomenderowany do Oficerskiej Szkoły Wojskowej w Oranienbaumie, 10 X 1915 mianowano go na stopień chor. (praporzczyka). Ze szkoły przeniesiono go do 93 zapas. p.p. w Carycynie, skąd 1 XI 1916 skierowany został na oficerski kurs k.m. w Oranienbaumie, który ukończył 1 II 1917. W armii rosyjskiej służył do stycznia 1918: jako młodszy oficer komp. w 2 zapas, plutonie k.m. w Strelnie - do 1 V 1917, następnie na froncie tureckim w 156 p.p. (Elisawietpolskim) do 1 X 1917, następnie był urlopowany i 10 I 1918 zdemobilizowany. Wstąpił do armii gen. Denikina, z którą przybył do Teodozji na Krymie (1920), gdzie zameldował się w konsulacie RP. W maju 1920 wyjechał do Polski drogą przez Rumunię, wraz z transportem innych Polaków.

W czerwcu 1920 wstąpił w Lublinie do WP, został skierowany najpierw do Centrum Instruktorów DOGen. Lublin (20 VI - 10 VIII 1920), później, w stopniu ppor., służył jako dca komp. k.m. w obozie wyszkoleniowym piech. DOGen. Lublin do 15 IX 1920, skąd przeniesiony został do Okręgowej Szkoły Podoficerskiej Nr 2 jako oficer k.m. i adiutant, gdzie przebywał do 10 VIII 1921. Zweryfikowano go w stopniu por. piech. (ze starsz. od 1 VI 1919). Od 20 XII 1921 pracował w Kwaterze Głównej DOK II (Lublin) jako kierownik rejestru tajnego (15 V 1923 - 1 I 1925).

W 1925 odbył 3-miesięczny kurs przeszkoleniowy młodszych oficerów piech. w Chełmie, który ukończył z oceną „bardzo dobry”. 1 V 1925 przeszedł do 23 p.p. 27 DP, gdzie dowodził plutonem łączności, a następnie 1 komp. W tym zakresie został przeszkolony w Ośrodku Szkoleniowym Wojsk Łączności w Zegrzu (1 I - 1 VII 1928), który ukończył ze specjalnością - oficer łączn. p.p. W 23 p.p. służył do 3 III 1932, w tym czasie awansował do stopnia kpt. 1 III 1930. Oceniany był jako oficer: „[...] o wybitnych zaletach charakteru i lojalności służbowej. Nadaje się do pracy w wyższych sztabach”. 2 X 1933 przeszedł do Szefostwa Wywiadu w Dowództwie KOP na stanowisko kierownika Referatu Ogólnego z jednoczesnym przeniesieniem do dyspozycji szefa Oddz. Straży Granicznej. Do jego obowiązków należały sprawy pieniężne, personalne, materiałowe, mobilizacyjne, szyfry. Oceniając go, mjr dypl. Tadeusz Skinder, szef Wywiadu KOP, napisał: „Wybitna ambicja pracy, pilność, punktualność i obowiązkowość [...] Służbę traktuje na wskroś ideowo [...] Oficer inteligentny, bystry, spostrzegawczy, konsekwentny. Duża zdolność

podchwytywania myśli obcych [...] Na zajmowanym stanowisku b. dobry. Nadaje się do prac w sztabach na odpowiedzialnych stanowiskach. Ogólnie - bardzo dobry". Podobną opinię wyraził szef Sztabu KOP, ppłk dypl. Tadeusz Puszczyński.

W 1935 awansował do stanowiska kierownika SR Ogólnego Szefostwa Wywiadu KOP, w ocenie mjr dypl. Skindera: „B. dobry kierownik referatu [...] powinien pozostać na zajmowanym stanowisku w wywiadzie”. Istotę pracy Stefana Konarskiego w tym okresie przedstawił szef Wydz. II Wyw. Oddz. II SG, ppłk dypl. Mayer: „Na odcinku wywiadowczym bezpośrednio nie pracuje. W administracji związanej z pracą wywiadowczą doskonały. Rozumie potrzeby służby, jest jej oddany. Pracuje dużo i skutecznie” (8 XI.1937).

5 IX 1939 został ewakuowany z Warszawy wraz z Szefostwem Wywiadu KOP, 17/18 IX przekroczył granicę rumuńską na rozkaz szefa Wywiadu KOP. W Rumunii przyjęty został przez ppłk. dypl. Tadeusza Skindera do pracy w Eksp. „R”, gdzie kierował jej Referatem Ogólnym. Po likwidacji Eksp. „R” w październiku 1940 został przeniesiony do Stambułu, gdzie przydzielono go do Eksp. „T” (od 1 XI 1940) kierowanej czasowo przez kpt. Jerzego Fryzendorfa (od października 1940). 28 V 1941 został powołany do WPŚW. Od 5 VI 1941 służył w Oddz. II Sztabu OZ WPŚW jako referent. Przejściowo służył w WPŚW jako kierownik Referatu w Plac. Inf. Palestyna. Od 25 VII 1942 służył w Oddz. II WPŚW, pełniąc kolejno funkcje: kierownika Głównej Poczty Polowej i kierownika Referatu (28 X 1942 - 23 X 1943). Ppłk Bąkiewicz opiniował go: „Uczciwy pracownik, lojalny wykonawca. Dyskretny. Brak samodzielności i inicjatywy [...] Na obecnym stanowisku nadaje się. Może być Kierownikiem Kancelarii w warunkach powyższych albo w etapach”. 2 I 1944 został przeniesiony do Szt.NW w Londynie, gdzie był pomocnikiem zcy szefa Oddz. II. 2 X 1945 przeniesiono go do rez. pers. - KEOf.

17 V 1947 wstąpił do PKPR. Po wojnie przebywał na emigracji w Wielkiej Brytanii. Działał w Komatanckim Rozdzielczym Komitecie Pomocy Społecznej. Zmarł 2 II 1979 w Londynie, został pochowany na St. Pancras Cemetery. W rodzinnym nekrologu podano stopień mjr. Żonaty z Marią Katarzyną z Kobylińskich, syn Jerzy Stefan (1928), córka Maria-Janina (1930).

Odnaczenia:

Srebrny Krzyż Zasługi,

Medal Pamiątkowy za Wojnę 1918-1921 (1928),

Medal 10-lecia Odzyskanej Niepodległości (1928),

Brązowy Medal Długoletniej Służby,

Defence Medal (bryt.),

War Medal 1939/45 (bryt.).

Opracował: **Tadeusz Dubicki, Andrzej Suchcitz**. Tekst ukazał się w: *Oficerowie wywiadu WP i PSZ w latach 1939-1945, Tom I, Warszawa 2009, s. 167-169.*

Biogram zamieszczony w: Aparat bezpieczeństwa wewnętrznego wobec żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza i funkcjonariuszy Straży Granicznej, Warszawa 2013, s. 55.

kpt./mjr **Stefan Konarski** (ur. 2 IX 1894, zm. 1979). Żołnierz 3. pułku piechoty; kierownik Referatu Ogólnego Szefostwa Wywiadu Korpusu Ochrony Pogranicza (1934-1939); w czasie wojny oficer wywiadowczy w Bazie Łączności Zagranicznej z Krajem w Bukareszcie oraz kierownik Referatu Ogólnego Ekspozytury „R” Oddziału II Sztabu Naczelnego Wodza w Bukareszcie (1939); w centrali Oddziału Informacyjno - Wywiadowczego Sztabu Naczelnego Wodza; po wojnie na emigracji.